

Rudolf Bahro, Alternativa. Ke kritice reálného socialismu, Stanislav Holubec (ed.), Filosofia – Historický ústav, Praha 2020, 535s.

Rudolf Bahro (1935–1997) byl jedním z nejvýznamnějších marxistických kritiků společenského zřízení Sovětského svazu a jeho satelitů. Knihu *Alternativa* (1. vydání 1977) napsal jako řadový občan východního Německa na základě zážitku z potlačení pražského jara. Po jejím vydání v SRN byl východoněmeckým soudem odsouzen na sedm let vězení s formálním odůvodněním, že v knize vyzrazuje utajované skutečnosti. V říjnu 1979 byl amnestován a vystěhoval se do SRN. Stal se zde jedním ze zakladatelů strany Zelených. Bahro obecně na sovětských režimech kritizoval orientaci na ekonomický růst a koncentraci politické moci v rukou aparátů. Jako alternativu navrhoval zavedení přímé demokracie, ekologickou udržitelnost a radikální společenskou rovnost. Podle východoněmecké Stasi šlo o „vysoce rafinovanou a nebezpečnou antikomunistickou propagandu“, její liberální kritici ji zase pokládali za „nebezpečně nepřiměřenou utopii“. Herbert Marcuse knihu označil za nejdůležitější marxistickou práci posledních desetiletí.